

Tillæg nr. 1 til §16a miljøgodkendelse på husdyrbruget på Dejbjergvej 7, 6900 Skjern
21. september 2026

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Dejbjergvej 7
6900 Skjern

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
21. september 2026
Sagsnummer
26-008715

Tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse af
18. maj 2020 gældende for husdyrbruget
på adressen Dejbjergvej 7, 6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Landbrug med kvæg
9a m.fl., Østerby By, Stauning
Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Lone Sørensen, Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende (§16a) miljøgodkendelse fra 18. maj 2020.....	5
Meddelelse af tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé.....	6
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Samdrift	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.	8
Generelt.....	8
Ændring af produktionsarealer i en del af stald 1	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	9
Formalia	11
Lovgrundlag.....	11
Høring og offentliggørelse	11
Klagevejledning	12
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	13
Miljøkonsekvensrapport.....	15
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	15
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	15
Miljøvurderingen	16
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	16
Beskrivelse af husdyrbruget.....	16
Lokalisering.....	23
Forbudszoner.....	23
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering.....	24
Påvirkning af landskab	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	25
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	25
Ammoniak påvirkning af natur	25

Påvirkning af bilag IV-arter	30
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	32
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	32
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	34
Klima.....	34
Påvirkning af naboer	34
Lugt	35
Lys, støv, støj, rystelser, døde dyr, transport, fluer og skadedyr	38
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	39
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	39
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	39
Alternative løsninger	43
0-alternativ.....	43
Egenkontrol.....	43
Konklusion	43
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	44
Bilag 2: Anlægs-mæssige ændringer.....	45
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	46
Bilag 4: Natur	47

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Dejbjergvej 7, 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Dejbjergvej 7, 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing v. Rikke Mogensen Fastnet telefon: 96814223 E-mail: rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	8215822
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	255843, indsendt d. 15. april 2026, ver. 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
9	2.082	1.307	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
11	897	40	Kalve, (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
		505	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
17+19	1009	628	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
20	959	30	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		465	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Ændringer i staldafsnit				
1	4.870	2.180	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		132	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1.090	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med Spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Bemærkning

I stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² af staldsystemet **fra** sengestald med spalter **til** staldsystemet fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Dyregruppen er malkekøer, kvier og stude.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	2.600	604	Teltoverdækning
Gyllebeholder	Flydende	4.200	979	Teltoverdækning
Gyllebeholder	Flydende	1000	194	

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	106	Kvæg, heste får og geder	106
Ensilageplads	Fast	3.560		
Nye ensilagepladser (afgørelse fra kommunen fra 25/11-24)	Fast	624		

Ændringer til den eksisterende (§16a) miljøgodkendelse fra 18. maj 2020

- Gylleforsuringen med en ammoniakreduktion på 50% for stald 1 og 50% for gyllebeholderen på 4.200 m³ ophører.
Ny viden i 2022 viste, at effekten af gylleforsuring kun kunne reducere ammoniak med 33%. I nudriften og 8-års driften er derfor beregnet en ammoniakreduktion på 33% vedr. gylleforsuringen.
- I stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer **fra** staldsystemet sengestald med spalter (ammoniakemission 1,16 kg NH₃-N/år) **til** staldsystemet fast drænet gulv med skaber og ajlefløb (ammoniakemission 0,89 kg NH₃-N/år).
- Der etableres teltoverdækning af gyllebeholderen på 2.600 m³ og gyllebeholderen på 4.200 m³.

Meddelelse af tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 14. april 2026 en ansøgning om tillæg nr.1 til (§16a) miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Dejbjergvej 7, 6900 Skjern.

Tidligere godkendelser

Der er den 18. maj 2020 meddelt (§16a) miljøgodkendelse til husdyrbruget på Dejbjergvej 7, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget. I dette tillæg ønskes tilladelse til at fjerne forsuringsanlægget i stald 1. Som erstatning etableres fast overdækning på 2 af gylletanke. Derudover ændres 2.180 m² af stald 1 produktionsareal **fra** sengestald med spalter **til** staldsystemet sengestald med fast drænet gulv.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af 2 gyllebeholder på hhv. 2.600 m³ og 4.200 m³.
- I stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer **fra** staldsystemet sengestald med spalter (ammoniakemission 1,16 kg NH₃-N/år) **til** fast drænet gulv med skaber og ajleafløb. (ammoniakemission 0.89 kg NH₃-N/år)

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Husdyrbruget er et kvægbrug og derfor ikke et IE-husdyrbrug

Biaktiviteter

Ingen

Samdrift

Ansøger ejer desuden husdyrbrug med dyrehold på ejendommene på Dejbjergvej 13 og Nr. Vognbjergvej 10, 6900 Skjern. Den indbyrdes afstand mellem ejendommene er ca. 1,9 km i luftlinje, målt til nærmeste husdyrbrug på Dejbjergvej 13, 6900 Skjern.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 9a, Østerby By, Stauning beliggende på Dejbjergvej 7, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter hele husdyrbruget og omfatter en ændring af produktionsarealer og miljøteknologi på husdyrbruget.

Det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, kagskyl eller ringkanal)	2.902
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	40
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	760
Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	30
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	465
I alt	4197

Gulvtype i den eksisterende stald 1 ændres:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2.180 der ændres	En del af stald 1 på i alt 4.870 m ²

Derudover forsynes de eksisterende gylletanke på hhv. 2.600 m³ og 4.200 m³ med teltoverdækning.

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 255843, indsendt den 20-5-2026, version 1.

Afgørelsen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget Dejbjergvej 7, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 18. maj 2020 og dette tillæg samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 18. maj 2020 falder bort og erstattes af nye vilkår i tillægget.

Vilkår 8 og 9 - vedr. produktionsarealer.

Vilkår 10, 11, 16, 17 og 18 - vedr. gylleforsuring.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vilkår for tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til (§16a) miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Dette tillæg medfører ingen ændring i vilkårene for følgende forhold:

- Generelt (vilkår 3-5).
- Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand (vilkår 12).
- Beskyttelse i forhold til naboer (vilkår 13).
- Tilsyn, kontrol og egenkontrol (vilkår 15).
- Uheld og risici (vilkår 19-21).
- Bedst tilgængelig teknik/Renere teknologi (vilkår 22).
- Ophør (vilkår 23).

For overnævnte forhold henvises derfor til den gældende miljøgodkendelse dateret 18. maj 2020.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Tillægget til godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.

Ændring af produktionsarealer i en del af stald 1

- 4) I stald 1 på 4.870 m² må 2.180 m² af produktionsarealer ændres **fra** staldsystemet sengestald spalter **til** staldsystemet fast drænet gulv med skaber og ajlefløb. Dyregruppen er malkekøer, kvier og stude.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 5) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 6) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				

9	2.082	1.307	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
11	897	40	Kalve, (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
		505	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
17+19	1009	628	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
20	959	30	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		465	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Ændringer i staldafsnit				
1	4.870	2.180	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		132	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		1..090	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med Spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

- 7) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Gylletank	Teltoverdækning	50
Gylletank	Teltoverdækning	50

- 8) Teltoverdækningen skal være påsat de 2 gylletanke før der må ske ændringer i stald 1 og før gylleforsuringen ophører.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, og habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, Bekendtgørelse 2024-10-16 nr. 1089 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1749 af 30. december 2024 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 31. august 2026 til den 14. september 2026 + matrikulære naboer til matrikel nr. 9a, Østerby By, Stauning.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 712,5 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 21. september 2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 19.oktober 2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

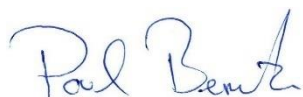
Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Miljøtekniker
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Dejbjergvej 7, 6900 Skjern

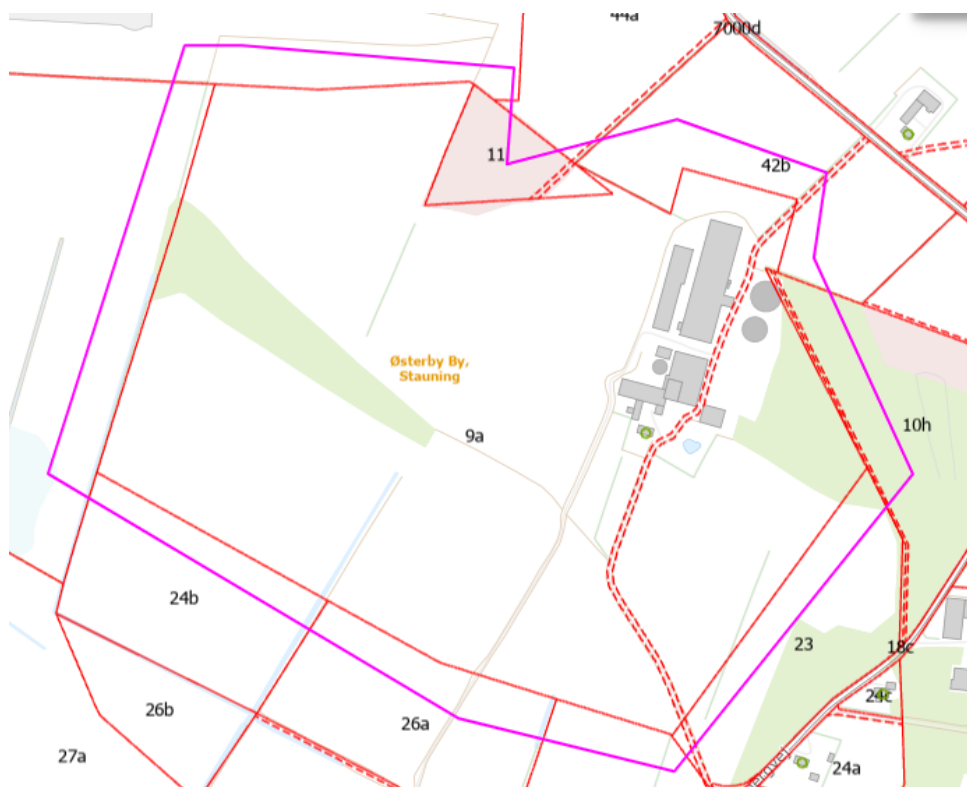
Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing v. Rikke Mogensen, e-mail rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 712,5 meter:

- Se bilag 3.

Matrikulære naboer til matrikel nr. 9a Østerby By, Stauning

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Vestjysk, herningvej 3, 6950 Ringkøbing. v. Rikke Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing Fjord Museer / Arkæologi Vestjylland. E-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Vurderingen skal omfatte alle godkendte, tilladte eller anmeldte ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter:

- Gylleforsuringen med en ammoniakreduktion (norm 2020) på 50% for stald 1 og 50% for gyllebeholderen på 4.200 m³ tages ud af drift.

Ny viden i 2022 viste, at effekten af gylleforsuring kun kunne reducere ammoniak med 33%. I nudriften og 8-års driften er derfor beregnet med en ammoniakreduktion på 33%
- Stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer **fra** staldsystemet sengestald med spalter **til** staldsystemet fast drænet gulv med skaber og ajlefløb.
- Der etableres teltoverdækning af gyllebeholderen på 2.600 m³ og gyllebeholderen på 4.200 m³.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ændringen af i stald 1 samt telt på 2 gyllebeholder er naturlig en naturlig ændring af husdyrbruget, der er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom, når gylleforsuringen på husdyrbruget tages ud af drift.

Beskrivelse af husdyrbruget

Nudriften er fastlagt for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, som den lovlige godkendte drift, der er udnyttet og ikke efterfølgende er bortfaldet.

8 års-driften er fastlagt som husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden for hvert enkelt staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg.

Den ansøgte drift viser den drift, som godkendes i denne miljøtilladelse.

Nedenstående oplysninger bruges til at beregne forhold omkring lugt og ammoniakemission i forhold til natur og BAT.

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1	4870	Naturlig ventilation	6 m	(#863441) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2180
				(#863439) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	132
				(#863438) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1090
9	2082	Naturlig ventilation	6 m	(#863442) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1307
11	897	Naturlig ventilation	6 m	(#863446) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
				(#863445) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	505
17 + 19	1009	Naturlig ventilation	6 m	(#863452) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	628
20	959	Naturlig ventilation	3 m	(#863455) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	30
				(#863454) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	465
Sum						6377

Nudrift						
1	4870	Naturlig ventilation	6 m	(#863440) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	132
				(#863437) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3270
9	2082	Naturlig ventilation	6 m	(#863443) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1307
11	897	Naturlig ventilation	6 m	(#863448) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	505
				(#863447) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
17 + 19	1009	Naturlig ventilation	6 m	(#863453) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	628
20	959	Naturlig ventilation	3 m	(#870089) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	465
				(#870088) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	30
Sum						6377
8 års drift						
1	4870	Naturlig ventilation	6 m	(#870094) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	3270
				(#870093) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	132
9	2082	Naturlig ventilation	6 m	(#863444) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1307
11	897	Naturlig ventilation	6 m	(#863450) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
				(#863449) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	505
17 + 19	1009	Naturlig ventilation	6 m	(#870091) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	628
Sum						5882

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal. Arealer med kortvarigt ophold som eksempelvis service- og gangarealer tæller heller ikke med som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

I miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020 blev staldene produktionsarealer opmålt af ejer og verificeret af miljørådgiver.

I dette tillæg til (§16a) miljøgodkendelse ændres 2.180 m² produktionsarealer i stald 1 **fra** staldsystemet sengestald med spalter **til** staldsystemet fast drænet gulv med skaber og ajlefløb.

Kommunens vurdering

Ansøgt drift

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at den ansøgt ændring af staldsystemet medfører en reduktion i ammoniakreduktion på 588,6 kg NH₃-N/år.

Vurderingen er baseret på, at 2.180 m² af stald 1 ændres staldsystemet **fra** sengestald med spalter **til** fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Ammoniakemissionen beregnes som følger:

- Ansøgt drift (fast drænet gulv med skraber og ajlefløb):
 $2.180 \text{ m}^2 \times 0,89 \text{ kg NH}_3\text{-N/m}^2/\text{år} = 1.940,2 \text{ kg NH}_3\text{-N/år}$
- Nudrift (sengestald med spalter):
 $2.180 \text{ m}^2 \times 1,16 \text{ kg NH}_3\text{-N/m}^2/\text{år} = 2.528,8 \text{ kg NH}_3\text{-N/år}$

Den samlede reduktion i ammoniakemissionen som følge af ændringen udgør således:
 $1.940,2 \text{ kg NH}_3\text{-N/år} - 2.528,8 \text{ kg NH}_3\text{-N/år} = -588,6 \text{ kg NH}_3\text{-N/år}.$

Nudrift

Husdyrbruget er reguleret af (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Tidligere godkendelser:

- 25-11-2024 Afgørelse om ikke godkendelsespligt vedr. udvidelse af ensilageplads.
- 20-12-2012 (§12) miljøgodkendelse.
- 12-11-2014 Tillæg til (§12) miljøgodkendelse.
- 20-05-2016 Udsprinklingstilladelse til overflade/regnvand fra ensilageplads.
- 07-07-2017 Tillæg nr. 2 til (§12) miljøgodkendelse.

8-års drift

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften med undtagelse af stald 20, der i tillæg nr. 2 til (§12) miljøgodkendelse fra 7. juli 2017 blev givet godkendelse til.

Produktioner med miljøteknologi

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift					
1	(#863437) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylleforsuring	8760	33	
8 års drift					
1	(#870094) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylleforsuring	8760	33	

Kommunens bemærkninger

Der anvendes gylleforsuring i stald 1 i nudriften og i 8 års driften med en ammoniakreducerende effekt på 33 %.

- Det bemærkes, at der i miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020 er beregnet med en ammoniakreduktion på 50% for stald 1.

Ny viden i 2022 viste, at effekten af gylleforsuring kun kunne reducere ammoniak med 33%. I nudriften og 8-års driften er derfor beregnet med en ammoniakreduktion på 33%

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal (m ²)
Ansøgt drift				
Gylletank 1000 m ³	Flydende			194
Gylletank 2600 m ³	Flydende			604
Gylletank 4200 m ³	Flydende			979
Møddingsplads	Fast			106
Nudrift				
Gylletank 1000 m ³	Flydende			194
Gylletank 2600 m ³	Flydende			604
Gylletank 4200 m ³	Flydende			979
Møddingsplads	Fast			106
8 års drift				
Gylletank 1000 m ³	Flydende			194
Gylletank 2600 m ³	Flydende			604
Gylletank 4200 m ³	Flydende			979
Møddingsplads	Fast			106

Størrelsen og placeringen af de 3 gyllebeholder på hhv. 1.000 m³, 2.600 m³ og 4.200 m³ og møddingspladsen på 106 m² er uændret i ansøgt, nudrift og 8-årsdriften.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gylletank 2600 m ³	overdækning	50,0
Gylletank 4200 m ³	overdækning	50,0
Nudrift		
Gylletank 4200 m ³	forsuret gylle	50,0
8 års drift		
Gylletank 4200 m ³	Gylleforsuring	50,0

Kommunens bemærkninger

I ansøgt drift bliver de 2 gylletanke på hhv. 2.600 m³ og 4.200 m³ teltoverdækket.

I nudriften og 8-års driften blev gyllen forsuret i gylletanken på 4.200 m². Dette medførte en reduktion af NH₃-N på 50% (norm 2020).

I ansøgt drift teltoverdækkes de 2 gylletanke på hhv. 2.000 m³ og 4.200 m³.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

I miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020 fremgår følgende:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 1000 m ³	Flydende			4 m høj, 17,5 m i diameter	194
Gylletank 2600 m ³	Flydende			4,5 m høj, diameter 27 m	604
Gylletank 4200 m ³	Flydende			4,5 m høj, diameter 35 m	979
Møddingsplads	Fast			10 m * 10 m * 1 m	106

Der er en kapacitet på ejendommen på 7.800 m³

Kommunens vurdering

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 7 mdr.

Ansøger har i miljøgodkendelse fra 18. maj 2020 redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskap. til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler.

Det vurderes, at opbevaringskap. er overholdt på ejendommen, idet ansøgningen udelukkende omfatter en ændring af staldsystemet i bygning 1, samt at gylleforsuring tages ud af drift.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand er målt fra stald 1
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er ingen ændringer i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15
Naboskel	30	>30

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		x

Strand		X	Fortidsminder		x
Søer		X	Kirker		x
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for råstofområdet Stauning.

I forbindelse med Region Midtjyllands udtalelse af 18. april 2017 til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen oplyste Region Midtjylland, at man ikke havde bemærkninger til projektet. Tilsvarende havde Region Midtjylland heller ingen bemærkninger i forbindelse med behandlingen af §16 a-miljøgodkendelsen i 2020.

Det vurderes, at projektet ikke giver anledning til konflikter med de råstofinteresser, idet projektet indeholder en ændring af stalssystemet/produktionsarealer i stal 1, samt teltoverdækning af 2 gylletanke

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Skjern Enge Landbrugsslette.

Skjern Enge Landbrugsslette er kendetegnet af et lavtliggende, fladt terræn, hvilket er opdelt af flere ådale. Landskabsområdet er opdelt af smeltevandsdale og en central hedeslette. Området indeholder flere store og små lavbundsområder.

Karaktertrækkene omfatter middelstore marker afgrænset af hegn på et fladt og lavtliggende terræn med spredt bevoksning, hvor der er begrænsede udsigter.

Landskabsområdet har en enkel karakter og middel skala på grund af det landbrugsdominerede landskab, flade terræn med hegn, der helt eller delvist skaber velafgrænsede lukkede rum.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala.

Landbrugsbyggeri kan afskærmes af beplantning, hvor det vurderes at kunne indpasses i det omkringliggende landskabs bevoksningsstruktur. I terrænlavninger, hvor beplantning er fraværende, bør afskærmning med beplantning undgås.

Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så byggeriet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Der bør ikke etableres markant byggeri i landskabet tilknyttet Skjern Ådal, da dette kan sløre udsigterne og ændre den ellers åbne karakter friholdt for markant landbrugsbyggeri.

I terrænlavninger nær øvrige ådale bør landbrugsbyggeri indpasses i lille skala.

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med projektet. I projektet foretages en ændring af staldsystemet/produktionsarealer i stald 1. Derudover overdækkes 2 gylletanke med telt.

Det vurderes, at det samlede staldanlæg inkl. teltoverdækning af de 2 eksisterende vil fremstå som en samlet enhed, idet tankene ligger i tilknytning til de eksisterende staldbygninger. Derudover er der ca. 300 meter til Dejbjergvej mod øst og ca. 200 meter til Gestengen mod nord.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i

udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegningsaf særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug

	0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nærmeste §3 i N2000	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Nærmeste §3 i N2000 - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Maskinhus	2219
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	2241
Staldbygning	11	2186
Gødningsslager	Møddingsplads	2218

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 2,2 km syd for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er §3 surt overdrev og er en kortlagt naturtype (6230). Området er en del af habitatområde nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
HEDE ØST	Kategori 2	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,1

HEDE ØST - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Mælkerum	3839
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	3798
Staldbygning	1	3832
Gødningslager	Gylletank 4200 m3	3786

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret §3 heder og potentielt ammoniak følsomme skov. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
Punkt 2 (aft. komm.)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	0,3	3,9
Punkt 1 (aft. komm.)	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,8	0,4	3,6

Punkt 1 (aft. komm.) - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Mælkerum	257
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	294
Staldbygning	20	179
Gødningsslager	Gylletank 1000 m3	263

Punkt 2 (aft. komm.) - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Mælkerum	271
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads	225
Staldbygning	1	284
Gødningsslager	Gylletank 4200 m3	219

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Bemærkning

Naturpunkterne (punkt 1 og punkt 2) er identiske med beregningspunkterne fra (§16a) miljøgodkendelsen fra 2020.

Baggrunden er, at kommunen vurderer, at der ikke er sket store ændringer i naturtyperne på de 6 år, som er gået siden naturvurdering i 2020. Det er de samme naturområder og i samme tilstand.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret 2 potentielt ammoniakfølsomme skove – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. De 2 ligger i sammenhæng med overstående §3 heder. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på max. 0,8 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Enge, søer/vandhuller

Det vurderes, at enge, søer/vandhuller ikke vil blive påvirket ved udvidelsen, idet afstanden er >1.000 m til husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders yngle vandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrere (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandres fra et vandhul til et andet.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtudsens åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Grøn kølleguldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikguldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne tillæg til miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-

habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Påvirkning af grundvand

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Håndtering og opbevaring af affald

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i de tanke der ligger nærvæd de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Hvilket bidrager til et lavere forbrug af brændstof. CO₂-udledningen er lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Dejbjergvej 12 	0	FMK	140,6	140,6	523,8	Ja
Dejbjergvej 16 	0	FMK	140,6	140,6	487,5	Ja
Kirkebyvej 117 	0	NY	510,9	459,8	1968,3	Ja
Bovsø By, Stauning 	0	NY	712,5	676,9	3110,6	Ja
Halby By, Stauning 	0	NY	712,5	712,5	3142,6	Ja
Ø. Lem By, Sdr. Lem 	0	NY	712,5	712,5	3619,1	Ja

Konsekvenszone: 605 m

Konsekvenszonen er angivet til 605 meter, men geneafstanden til byzone er 712,5 meter og dermed længere end konsekvenszonen. Der skal derfor foretages nabohøring indenfor en afstand af 712,5 meter fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit								
1	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863441	0	6758,0	28340,0	0	6758,0	28340,0	2180
	863439	0	409,2	1716,0	0	409,2	1716,0	132
	863438	0	3379,0	14170,0	0	3379,0	14170,0	1090
9	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863442	0	4051,7	16991,0	0	4051,7	16991,0	1307
11	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863446	0	124,0	520,0	0	124,0	520,0	40
	863445	0	1565,5	6565,0	0	1565,5	6565,0	505
17 + 19	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863452	0	1946,8	8164,0	0	1946,8	8164,0	628
20	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863455	0	93,0	390,0*	0	93,0	390,0*	30
	863454	0	1441,5	6045,0	0	1441,5	6045,0	465
Sum			19768,7	82901*		19768,7	82901*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift

Staldafsnit								
1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863440	0	409,2	1716,0	0	409,2	1716,0	132
	863437	0	10137,0	42510,0	0	10137,0	42510,0	3270
9	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863443	0	4051,7	16991,0	0	4051,7	16991,0	1307
11	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863448	0	1565,5	6565,0	0	1565,5	6565,0	505
	863447	0	124,0	520,0	0	124,0	520,0	40
17 + 19	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	863453	0	1946,8	8164,0	0	1946,8	8164,0	628
20	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	870089	0	1441,5	6045,0	0	1441,5	6045,0	465
	870088	0	93,0	390,0*	0	93,0	390,0*	30
Sum			19768,7	82901*		19768,7	82901*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger ikke beboelser indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere på hhv. 1.000 m³, 4.200 m³ og 2.600 m³.

Lys, støj, støj, rystelser, døde dyr, transport, fluer og skadedyr

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
1	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
9	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
11	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
11	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
17 + 19	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
20	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
20	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#863438) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1090 0,89	1	970		
(#863439) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	132 0,84	1	111		
(#863441) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2180 0,89	1	1940		
(#863442) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1307 1,16	1	1516		
(#863445) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	505 1,16	1	586		
(#863446) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	40 0,84	1	34		
(#863452) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	628 0,84	1	528		
(#863454) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	465 0,89	1	414		
(#863455) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	30 0,84	1	25		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 6.123 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 749 kg NH₃-N/år. Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 6.872 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 6.850 kg NH₃-N/år.

Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag:

- Teltoverdækning af gylletankene på hhv. 4.200 m³ og 2.600 m³.
- I stald 1 på 4870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer fra staldsystemet sengestald med spalter til staldsystemet fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt med 22 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N / år)	6123	749	6872
Faktisk emission (kg NH ₃ -N / år)	6418	433	6850
Forskel (kg NH ₃ -N / år)	-	-	22
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Opbevaring af husdyrgødning

Staldindretning

Stald	Dyretype og staldsystem
9 og 11	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter
17 og 19	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
11	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
20	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
20	Flexgruppe, alle kvæg, Dybstrøelse

Ændringer i stald 1

Fra	m ²	Til	m ²
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	3.270	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalte	1.090
		Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.180
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	132	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	132

Bemærkning

Ansøger har valgt, at ændringen i stald 1 sker ved enten ved at der etableres spalteindsatser eller gummigulve oven på de eksisterende spalter i stalden.

Kommunens vurdering

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnit lagerregnskab og opbevaringskapacitet (side 22).

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Fravalg af BAT

Da BAT kravet er overholdt, er der ikke vurderet nærmere på andre tiltag for at overholde kravet.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ændringen af stald 1 sker i eksisterende stalde. Derudover sættes telt på 2 gyllebeholder på hhv. 2.600 m³ og 4.200 m³.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Egenkontrol

Der henvises til (§16a) miljøgodkendelsen fra 18. maj 2020.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer **fra** staldsystemet sengestald med spalter **til** fast drænet gulv med skaber og ajlefløb.
- der må etableres teltoverdækning på gyllebeholderen på 2.600 m³ og på gyllebeholderen på 4.200 m³.

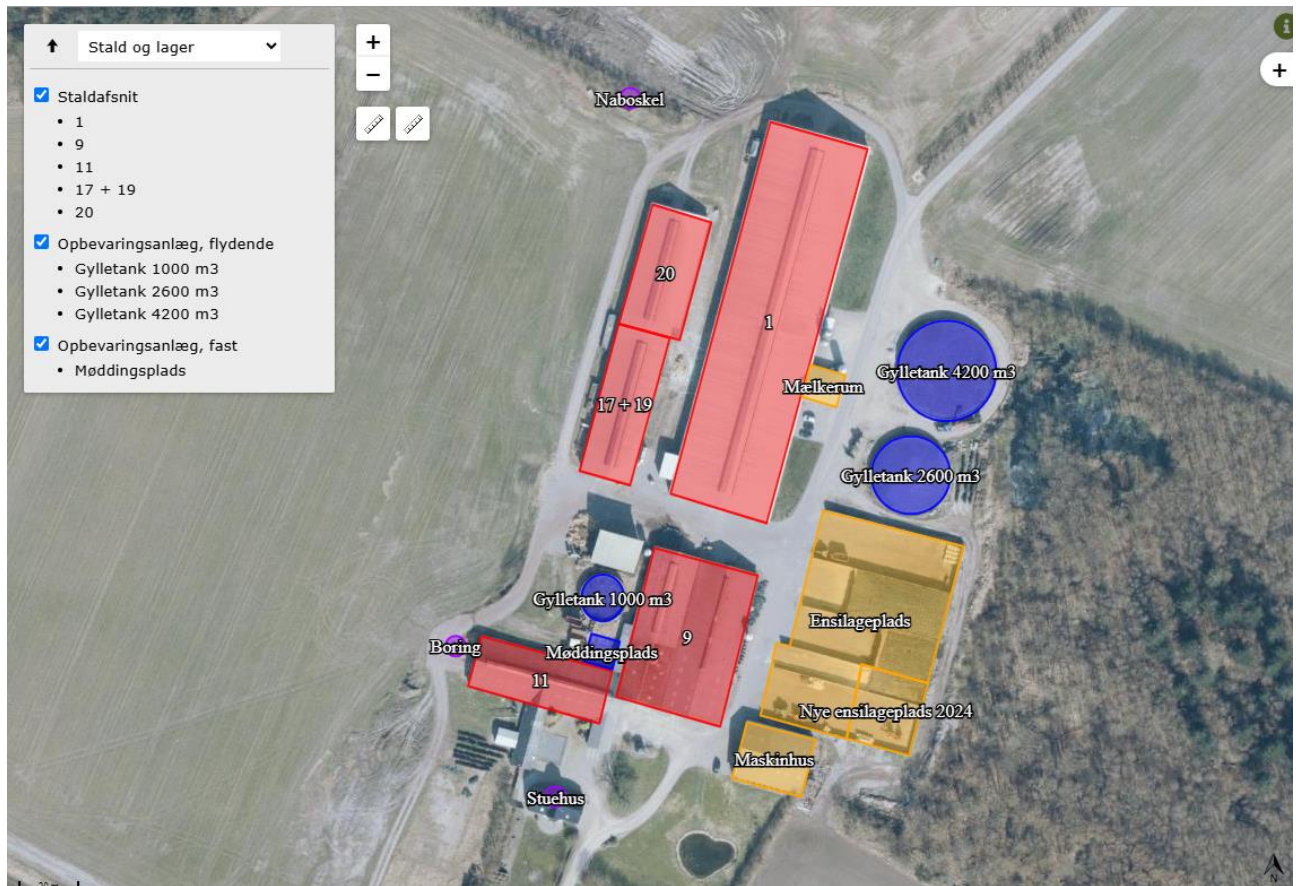
Ændringen kan tillades, idet ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

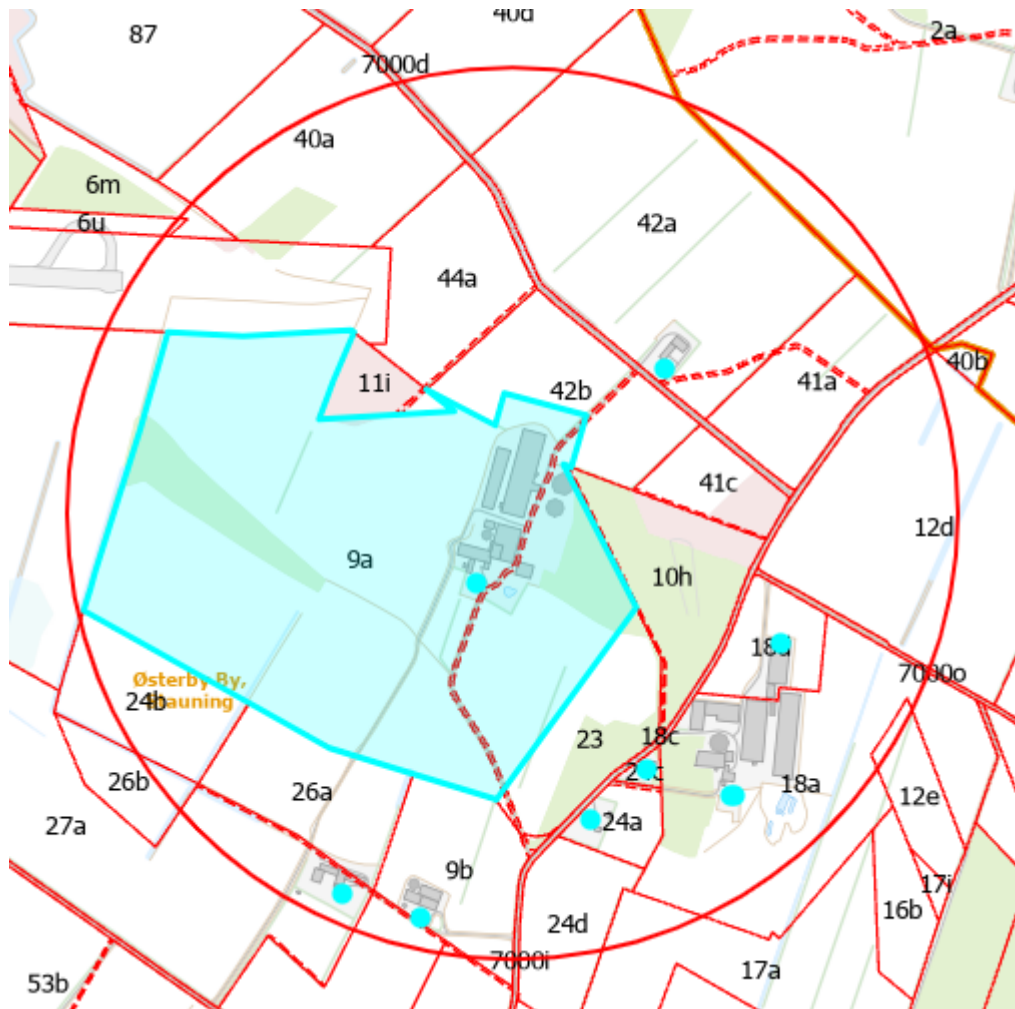

Bilag 2: Anlægs-mæssige ændringer

Godkendelser/tillæg	Anlægs-mæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse	Gylleforsuringen med en ammoniakreduktion på 50% for stald 1 og 50% for gyllebeholderen på 4.200 m³ ophører. Ny viden i 2022 viste, at effekten af gylleforsuring kun kunne reducere ammoniak med 33%. I nudriften og 8-års driften er derfor beregnet en ammoniakreduktion på 33% vedr. gylleforsuringen.	Bortfalder
	I stald 1 på 4.870 m² ændres 2.180 m² produktionsarealer fra staldsystemet sengestald med spalter (ammoniakemission 1,16 kg NH₃-N/år) til fast drænet gulv med skaber og ajlefløb (ammoniakemission 0.89 kg NH₃-N/år).	2032
	Der etableres teltoverdækning af gyllebeholderen på 2.600 m³ og gyllebeholderen på 4.200 m³.	2032

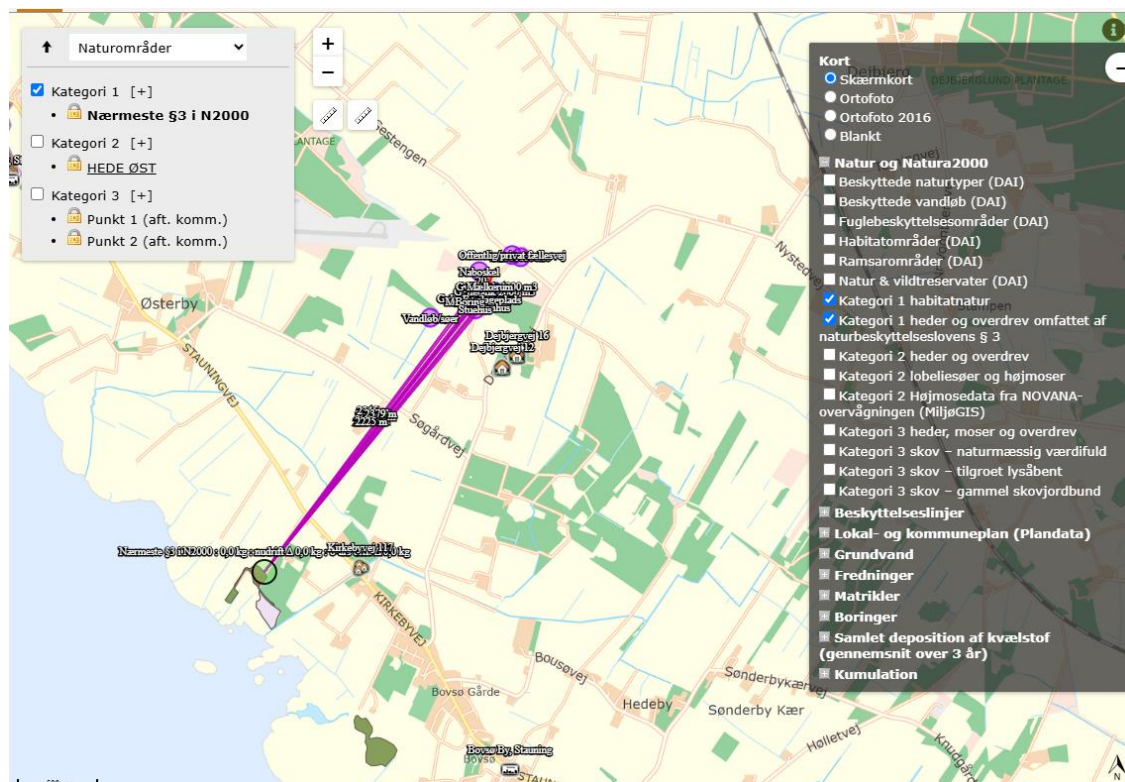
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 712,5 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

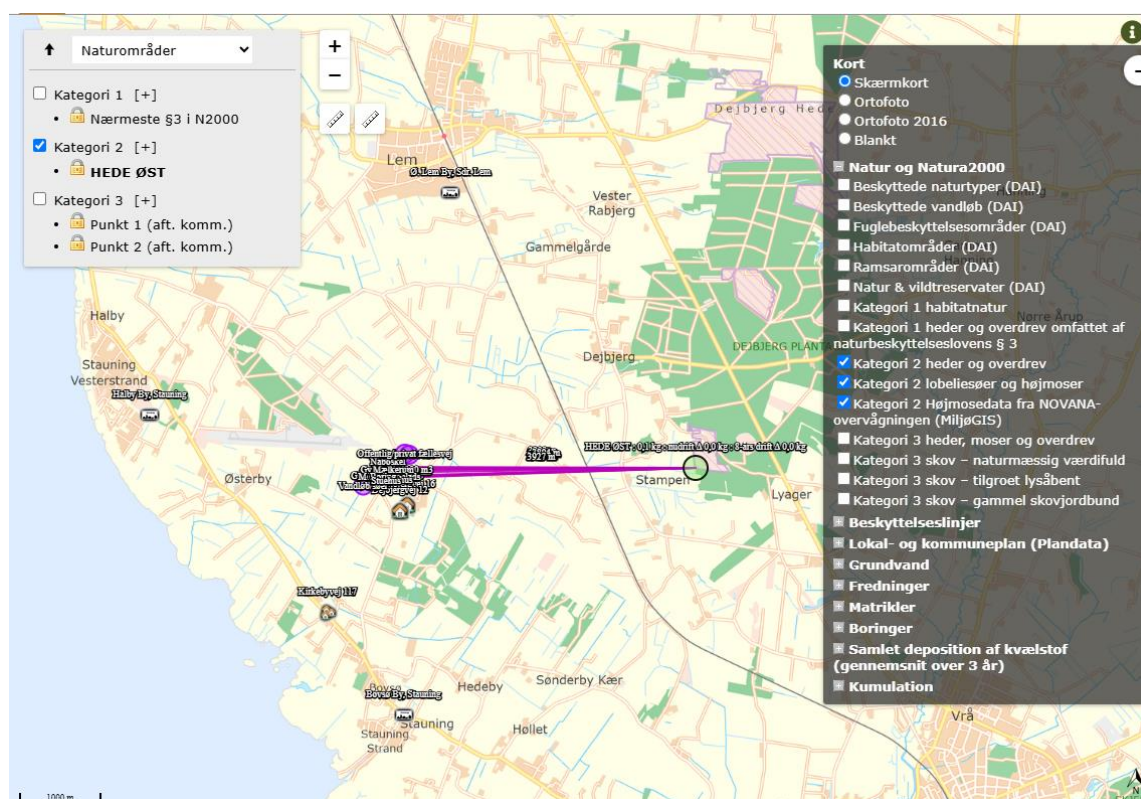

Bilag 4: Natur

Kategori 1- natur

Kategori 2-natur

Kategori 3-natur

